DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
Coram Sex-Viris, Regis juſſu, ad id à Facultate Medicâ Pariſienſi nominatis, diſcutienda,
Die Martis decimâ-ſextâ Novembris anni 1751.

M. CLAUDIO-CAROLO DE JEAN,
Doctore Medico, Præſide.

An affectibus ſoporoſis Emeticum?

I.

NULLA SECRETIO, ſi vitietur, tam immanes, tamque lethiferos edit morbos, ac ſpirituum animalium ſecretio. Specimen præbent non leve affectus ſoporoſi. Mortem ſæpe tam perfectè adumbrant, ut imago nunquam expungatur. Portentoſa offert illud morborum genus ſymptomata. Videre eſt ægrum tam ferreo obrutum ſomno, ut vix, imò nullâ ratione queat expergefieri: ſalva tamen, quin & integra remanet reſpiratio: hunc pungis aciculâ? movet unum aut alterum membrum: mittit ægrè vocem: oculos nondum aperuit, & ecce redditur ſomno. Jacet ſenſu motuque deſtitutus. Quæſita non intelligit; multo minus reſponſa refert. Carum hunc dicunt affectum. Proximus eſt ad Apoplexiam gradus. In Apoplexiâ omnes ſimul functiones animales ſubitò ceſſant, attonitus procumbit æger; fulmine percuſſum diceres; vox ſimul aufertur, imminuitur ipſa reſpiratio; cum ſtertore aliquandò anima reciprocatur; reſoluta videntur membra; ſi brachium, ſi pes levetur, ſuo ſtatim pondere labitur; altus urget ſopor; niſi reſpirationis, pulſuſque veſtigia ſupereſſent, & aliquis color faciem inficeret, mortuos inter reponeretur. Coma ſoporoſis affectibus adſcribitur. Duplex eſt, ſomnolentum & vigil. Si ſomnus delirio ita conjungatur, ut excitatus æger loquatur abſurda, moxque relabatur in ſomnum, illud coma dicitur ſomnolentum: vigil nuncupatur, ſi vigiliæ (dictu mirabile) ſomno ſe comites præbeant: ſomnus externus adeſt, torquent intus vigiliæ; clauduntur oculi: feriantur ſenſuum organa: irrequietus tamen animus ſuas turbidè functiones exercet; ſomniando delirat æger: apertis ſubinde faucibus clamitat; jactat aliquandò membra; compellatus ſomnum facilè excutit, ineptas reddit voces. Nullus ſoporoſus affectus ſuum tam meretur nomen, quàm lethargus. Omnia ferè huc uſque enarrata ſymptomata in lethargo ſimul coëunt: illius tamen eſſentiam conſtituit obliviosſus ſopor; poſtulat aliquid lethargicus, oblatum arripit, dum manu tenet, propoſiti obliviſcitur, neſcit quid cum re petitâ ſibi velit, ſomno interea corripitur. Catalepſis denique prædictos jam affectus ſymptomatum prodigio longè antecellit: ſenſus cum motu ſimul evanuit: riget membrorum compages; immobiles hiant oculi; verſum in ſtatuam hominem crederes;

remanet, quâ correptus fuit, poſiturâ: impulſum tamen ſpectrum illud movetur; rurſus, quam per motum adeptus eſt, figuram retinet. Jam tales morbos vis aggredi? Non ante viceris, quàm quæſieris cauſam, inventamque eradicaveris.

II.

OMNIUM functionum integritatem ponit ſanitas; morbus vel unius, vel plurium læſionem: functio tandiù viget, quandiù ſua organa libero volvuntur motu; ſi mora injicitur, læditur. Quæris morbi cauſam? illius detegendæ viam aperit præmiſſa notio. Eſto: affectu ſoporoſo laboret æger: quænam offeratur morbi ſpecies, non eſt difficile quidem intellectu: diverſa ſedulò ſymptomata enucleavimus: aſt nunc indaganda cauſa: ſtatim eſt in promptu: quænam deſideretur functio: ſenſus motuſque periêre: culpanda igitur ſenſus motuſque organa. Spirituum animalium intercipitur ſecretio. Secretionis vitium ſecretoriorum canalium *obſtructionem* arguit. Morbum igitur parit infarctus cerebri. Proximam nunc tenes cauſam: remota non nunquam vel in primas uſque regiones rejicienda. Omnes omninò ſecretiones in ventriculi ditionem rediguntur. Non ritè peraguntur, quin viſcus illud idoneam fingat mittatque materiem. Ubi ſuum opus ſegniter exequitur, chylus malè tritus ſpiſſiorem ſuppeditat ſanguinem; exurgunt indè liquores paternâ labe infecti. In ſua quique incernicula ægrè protruduntur; permeare nequeunt; deficit ſecretio. Illud damni eò magis impendet cerebro, quò cerebrum magis *obſtructioni* patet. Iter metire ſecernendæ illic materiei, mille gyris extenditur; calcandam luſtra viam, quàm anguſta! excurrendos ſcrutare canaliculos, nullam ferè deprehendes elaſticitatem. Affectuum ſoporoſorum cauſa non eſt ſemper tam altè repetenda: neque ſic exiſtimandum ventriculum in culpâ ſemper eſſe. Quæcumque tandem ſanguineum laticem inſpiſſare valent, ſoporoſis affectibus producendis ſunt obnoxia: circuitûs retardatio, excretorum profuſio, virium jactura, elaſticitatis imminutio, glandularum infarctus. Denique plethora prædicti morbi eſt cauſa non infrequens. Plethorâ ſicut & cacochymiâ non exiſtit hoſtis ſecretionum infenſior. Suâ hæc craſſitudine, illa mole eaſdem inferunt calamitates: hæc vaſculorum oſcula ſuarum partium diametro occludit, illa vaſis majori diſtenſione: fibrarum tonum hæc pondere, illâ redundatione opprimit. Permagnum utrinque celebro malum.

III.

INTELLECTIS morbi cauſis, indicationes ultrò ſeſe offerunt. Si plethora procreaverit foverit-ve morbum, nihil venæ ſectioni præmittendum. Magnum ſubitò emolumentum dabit. Redundantior ſanguinis moles ſuos intra tubulos ægrè volvebatur; indocilis quati, ſerpebat lentè. Multo ſuarum partium agmine oſcula perreptans, craſſior exiſtebat; ſæpe ſibi-ipſi præpediebat viam, vimque ſolidorum obruebat. Quàm celebratâ venæ ſectione meliorem ſubitò ſtatum corpus plethoricum induet! Imminutâ jam liquidorum copiâ, ſolida vim priſtinam exerunt. Tenuius ſangninis filum cedendo ſenſim teritur, nullam ſui partem vaſis ſalientis ictibus ſubripit, tubulatam leviter calcat viam, oſcula facilè permeat, ſi quis, modò levior, reperiatur obex, cedere neſcium. Non una ſecatur vena. Suus eſt honos cuique venæ ſectioni. Delectus non herclè floccifaciendus. Quantùm licet, tentanda revulſio; hoc nomine in ſoporoſis affectibus palmam ſibi ſaphenæ ſectio vindicat. Et ſi neceſſaria, ſæpe tamen non ſolvit infarctus cerebri. Liquidorum in cerebro circuitus eò reſtauratur difficilius, quò facilius ſiſtitur: vix reviviſcet unquam ſibi permiſſus viſceris illius elater: vi ſuſcitandus eſt. Illud remedii quantò magis adhibendum, ſi ſit infarctus cerebri liquidorum craſſitudini tribuendus! tenacem iſtam materiem abſque mochlicorum præſidio in motum agi nequicquam ſperes. non aliis tandem veſtigiis inſiſtendum, ſi ſoporoſus affectus à primis regionibus ortum repetat. Succutiendus eſt ventriculus: à validâ ventriculi ſuccuſſione duo exurgunt ſimul maximi quidem momenti commoda.

ſtagnantium ſuccorum colluvies foras amandabitur. Purior exinde chylus miſcebitur ſanguineo latici. Quin & fibra ventriculi, onere veluti depoſito, liberâ gaudebit oſcillatione ; ingeſtam acrius tractabit materiem, perfectè comminuet : morbi ſic radix eruitur. Quæris quî tot repleri queant indicationes ? omnes uno repleas Emetico.

IV.

QUIDQUID in ventriculo deliteſcit, vomitoriorum ope citius excutitur. Ventriculi inteſtinorumque glandulas purgant ab humorum ſtagnantium ſaburrâ, everruntque ſordes, quas alia nunquam purgantia exturbaſſent. Dum ſic emunguntur ventriculi ductûſque inteſtinalis glandulæ, minorem offerant neceſſe eſt reſiſtentiam appellentibus è ſanguine laticibus : copioſiùs proinde excernuntur : excretio eó copioſior evadit, quò majorem fluiditatis gradum ſuccis conciliavêre, tum omnium muſculorum violenta inter vomendum contractio, tum actio ipſa particularum Emetici, quæ ſanguini aſſociatæ, tumultus ibi concitant. Inde patet vomitu quantùm imminuatur liquidorum moles : porrò vaſis tum ſanguineis tum lymphaticis multo minùs dilatatis, eâdem proportione remitti debent tenſio compreſſioque cerebri, quæ quidem oriuntur à tumefactis vaſis illius ſubſtantiam perreptantibus. Fatendum tamen, emetica nonnunquam ſoporoſis affectibus citiùs opitulari, quàm ut proſper illorum exitus unam hanc agnoſcat cauſam : imò ſæpe levatur æger abſque ullâ prorſus evacuatione : hoc in caſu ſanatio diverſæ profectò cauſæ tribuenda. Hæc nobis hypotheſis (ab illâ voce Phyſica non abhorret) optimè nodum videtur ſolvere. Lex eadem motuum ſympathicorum, quæ ventriculum, diaphragma, muſculoſque abdominales earumdem impreſſionum conſortes facit, ambas & menynges eâdem forſan aſtringit conſortione. His ſemel poſitis, nihil eſt quód oblatam quæras jam effectûs cauſam. Contracto Emetici morſu ventriculo, contrahentur & ipſæ menynges ; contractæ cerebrum arctiùs complectentur ; ceſpitantem in arteriis, in venis tum ſanguineis, tum lymphaticis ſanguinem expriment ; liquorum accelerabunt motum, circuitum facient expeditiorem, ſicque citiſſimè hujuſce viſceris functiones inſtaurabunt. Hæc minùs fortè arridet hypotheſis ; quippe quæ ficto tantùm videatur extructa fundamento : Cave credas : anatome ſimul & exemplis nititur : nullum aliud viſcus tantâ, quantâ ventriculus, nervorum luxuriatur ſuppellectile : maximus inde caput inter & ventriculum conſenſus efflo-reſcit : ſi ventriculi commotio, hemicraniam, vertiginem, Epilepſiam ſæpe-ſæpius procreat ; viciſſim ictus capitis, hemicrania, vertigo, ventriculum ſæpè commovent. Allatæ hypotheſi ſuffragantur exempla : cerebrum purgat nonnunquam ſternutatio : illud (nemo non fatetur) oritur ex eo, quod contractio membranæ pituitariæ, unde ſternutatio ; menyngu n contractionem procreet. Cur Apolectici ſuos tam efficaciter recuperant ſenſus, ubi corporis habitus in aliquâ parte gravi impreſſione afficitur ? Eamdem ſcilicet ob cauſam : hac arte menyngum elater intenditur ; unde liberius circuit, exprimiturque impactus cerebro ſanguis. Quidni vis Emetici eoſdem pariet effectus ? Novus inde redit eidem hypotheſi auctoritatis gradus : illam ſi reſpueris, difficilè quidem attinges cauſam. Cur in hydrocephalo tam proſperè ſuccedunt Emetica ? Quid aliud, quæſo, niſi auctus menyngum elater, ſtagnantem cerebri ventriculis lympham exprimet ? Menynges auctâ contractione cerebrum validiùs conſtringant : in promptu eſt effectus : congeſtus liquor in oppoſitam impinget molem, vincetque tandem, ſi modo vinci queat. Probabitur magis ſimplex ille *Mechaniſmus*, ſi attendas eodem temporis puncto tonum augeri in membranâ glandulæ pituitariæ, ubi reperitur obex ; difficilius explicatu nec eſt, quî *Amauroſin* incipientem ſanent Emetica ; quî ſopitum paralyticarum partium ſenſum ſuſcitent, præmiſſis abſque nullo ferè levamine venæ ſectionibus : nihil veroſimilius excogitari poteſt, quàm expreſſio

lymphæ nervorum originem comprimentis, illorumve textum reſolventis; totidem Menyngum contractionis argumenta! nullus tandem oritur è congeſtâ in cerebro lymphâ morbus, in quo non juvent Emetica: exprimendi igitur cerebri vi polleant neceſſum eſt.

V.

AST, inquies, nihil veſtris principiis tam adverſatur, quàm veſtra ipſa concluſio: affectus ſoporoſos cerebri infarctui tribuitis: hunc contenditis ſolvendum eſſe: quodnam porrò huic ſolutioni proponitis inſtrumentum? Emeticum. Egregia verò infarctus ſolvendi methodus! Novam videlicet intrudendo materiem. Ignem nimirum oleo extinguitis! Vos neſcitis vomitu verſus caput vi protrudi ſanguinem! Adeò ne rudes legum animalis œconomiæ! Si fugit anatome, ſaltem oculis utamini. Cernite quantùm hic æger inter vomendum toto rubeſcat ore! Magno utique metu nos jam perculſos autumas! Habemus, ovantem quòd te reprimat: ipſiſſimis jocis novo nos adornas telo. Præfari non omiſimus, affectus ſoporoſos ſeu plethora producat, ſeu tantùm concomitetur, mittendum ſanguinem: palàm hîc adjicimus iterandam tandiù venæ ſectionem, quandiù eadem ſtat indicatio: jam verò celebratâ ritè venæ ſectione, menyngum contractione probatâ, probato iſtius contractionis effectu, aliquid infarctui ſolvendo accommodatius, amabo, excogites eo ipſo. Quò nos inſequeris? Quis obex, niſi immotâ radice adhæreat, membranarum contractioni ſanguiniſque ſimul appulſui reſiſtet? Collimant eòdem ambæ illæ potentiæ. Times immeritò, ne intra caput vomitu appellens ſanguis novam præbeat infarctui materiam. Illius impetus frangi facilè poteſt: primò vi multâ adigitur; deinde ejuſdem motus plurimùm juvatur menyngum elaterio. Nondum fortè perſuaſum tibi eſt noſtræ aſſentiendum concluſioni! Non es qui incertum pro certo teneas. Suis tandem ratiunculis tuam nunquam ludet Theoria credulitatem. Procul hinc umbra litigii. Tuum igitur nomen inter Empyricos (eos videlicet qui uni credebant experientiæ) profitere: at enim conclamat experientia.

Ergò ſoporoſis Affectibus Emeticum.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

Sortitò ducti.

M. Hugo Capet.

M. Petrus Chevalier.

M. Joannes-Baptiſta-Ludovicus Chomel, Medicus Regis ordinarius.

M. Stephanus Pourfour Du Petit.

M. Claudius-Carolus De Jean, Actûs præſes.

M. Ludovicus-Maria Pouſſe, Cenſor Regius.

JUSSU REGIO,

ET EXPRESSO ILLUSTRISSIMI GALLIARUM CANCELLARII MANDATO;

AD PROMERENDUM LICENTIÆ GRADUM IN FACULTATE MEDICINÆ ANDEGAVENSI,

Proponebat Pariſiis MICHAEL CHARTIER, Andegavus, Doctor Medicus Cadomenſis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Andegavenſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1751, A TERTIA POMERIDIANA AD SEXTAM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1751.